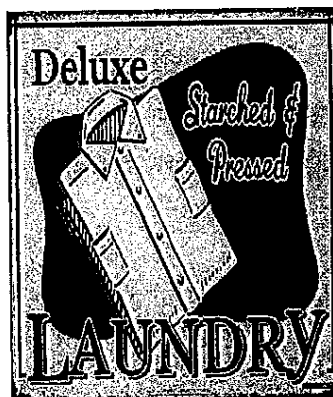


Länsstyrelsen, penningtvätten och rutiner mot den.



Al Capones pengatvättar



Vad är penningtvätt?

- Pengar som kommer från någon typ av brott, i Sverige eller utlandet.
- Vill få in pengar i det ekonomiska systemet, in i banker eller konvertera dem till värdeföremål.
- Pengarna ska få en bra och legitim förklaring på hur de tjänats som kan kontrolleras.



Hur omfattande är problemet?

- Bedöms utgöra mellan 2-5% av världens BNP
- Finanspolisen uppskattar 100 miljarder SEK/år
- Rättsväsendet kostar 37 milj, väg&jvg 45 milj & utb.& forskn. 54 milj



Klassiska typer av penningtvätt

- Splittrar upp pengarna, för dem runt världen.
- Företag som får startkapital, ägartillskott och lån från privatpersoner utanför företaget.
- Företag som får oerhört snabb vinstökning.
- Fakturor där det är tvivel om jobbet gjorts.
- Osanna fakturor i övrigt.
- Stor lön till personer som inte arbetat mycket.
- Köp av värdeföremål som guld och ädelstenar.

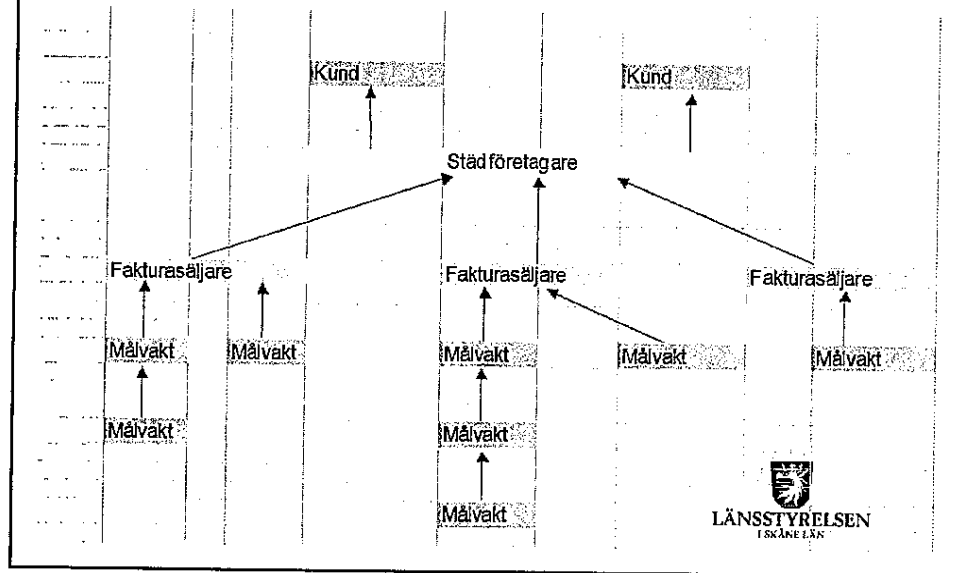


Kreditbedrägerier

- Köper ett bolag med bra kreditbetyg
- Sätter in målvakter
- Handlar så mycket det går tills kreditbetyget går ner
- Pengar förs ut ur bolaget (penningtvätten), ibland med osanna fakturor ibland oförklarade transaktioner.
- Bolaget överges sedan



Skjuta brottet längre ner i bolagsstrukturen



Fakturametoden

- För att betala svart arbetskraft
- Bolaget köper oriktiga fakturor
- Den oriktiga fakturan rätar upp bokföringen
- Penningtvätt är även att legitimera kriminella pengar

Riskområden för svartjobb

- Städ
- Flytt
- Transport
- Bygg
- Restaurang
- Vård och omsorg



9

LÄNSSTYRELSEN
ISKÅNELÄN

Lagen om penningtvätt

- Omfattar även finansiering av terrorism.
- Infördes 2009
- Bygger på ett EU-direktiv
- Det har dock funnits lagar på området sedan 1993.

LÄNSSTYRELSEN
ISKÅNELÄN

Tillsynsmyndigheterna

- Finansinspektionen: banker, försäkringsbolag, växlingsinstitut.
- Lotteriinspektionen: kasinon.
- Revisorsnämnden: revisorer.
- Fastighetsmäklarinsp: fastighetsmäklare.
- Advokatsamfundet: advokater.
- Tre länsstyrelser: övriga

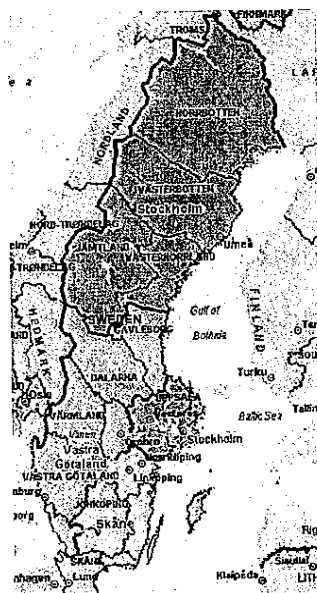


Länsstyrelsens ansvarsområde

- Redovisningskonsulter
- ej revisor eller medarbetare i registrerat revisionsbolag.
- Bolagsförmedlare
- Skatterådgivare
- Vissa jurister
- Kontanthandlare över €15'000 /kund



Geografisk indelning



Bolagsverkets ansvar

- Bolagsverket driver penningtvätsregistret
- Därifrån får Länsstyrelsen sin information om företag som står under tillsyn.
- Länsstyrelsen Skåne har ca 1200 företag i registret från Malmö till Norrköping.
- Bolagsverket har ingen egen verksamhet mot penningtvätt.



Länsstyrelsen arbetar med att

- Informera om penningtvätt
- Utfärda föreskrifter
- Vandelspröva
- Tillsyn av rutiner via brev
- Tillsyn av rutiner & verksamhet på plats



Vandelsprövning

- Ledningsgrupp och ägare
- Får ej i väsentlig utsträckning ha åsidosatt skyldigheter i näringsverksamhet eller begått allvarlig brottslighet.



Bolags rutiner

- Riskbedömning
- Kundkännedom!
- Nekande av kunder!
- Bevarande av handlingar
- Granskning och rapport till Finanspolisen!
- Intern information och utbildning
- Meddelandeförbud
- Skydd av anställda
- Internkontroll



Riskbedömning

- Riskbedömning för verksamheten
- Riskbedömning för kunden
- Avgör hur djup kundkännedomen behöver vara



Risikförhöjare

- Utlandsboende kunder
- Kopplingar till skatteparadis.
- Tjänsteintensiva branscher: bygg, rest, taxi.
- Företag med stor kontanthandel.

Alltid hög risk:

- Affärer med högt uppsatt person i utl (PEP)
- Distanskunder som aldrig träffas



Exempel på riskgrupper

- Låg risk: Ett mindre företag som inte använder kontanter.
- Låg risk: Statligt anställd privatperson
- Medel risk: byggare, skrotare och företag som regelbundet använder mer kontanter.
- Medel risk: företag med särskilda tillstånd.
- Hög risk: utlandsboende som driver företag med mycket kontanter.



Kundkännedom

- Först av allt - begär legitimation.
- Registerutdrag för bolag.
- Löpande uppföljning av företrädare/ägare
- Förstå hur verksamheten bedrivs, så man kan upptäcka de onormala.
- Förstå var kapital kommer ifrån.
- Förstå varför affärerna görs.



Nekande av kunder

- Om man inte får legitimation eller inte kan kontrollera ägandeskap av företag.
- Om man misstänker att affärerna är en del av en penningtvätt eller liknande oegentlighet.
- Ska rapporteras till Finanspolisen även om affären stoppades.
- Affärer som inte kan stoppas ska rapporteras utan fördröjning.



Bevarande av handlingar

- Legitimationskopior/legitimeringar
- Sparas 5 år från att affärsrelationen avslutades och ska kunna hittas lätt.
- Förklaringar på var pengarna kommer från
- Eventuella kopior på dokument
- Anteckning om kontrollåtgärder
- Sparas 3 år efter transaktionen



Vad är Finanspolisen?

- Rikskriminalens "financial intelligence unit".
- Förkortas allmänt FIPO
- Nås enklast via e-post fipo@polisen.se



Bli uppmärksam på att du kan behöva skicka rapport (i kontanthandel)

1. När du eller medarbetare får en känsla av att någonting inte stämmer. Inget normalt köp eller köpet är ovanligt för kundgruppen.
2. Det är inte rimligt att den här personen gör det här köpet med tanke på hans/hennes bakgrund/inkomst m.m.
3. Det finns oklarheter bakom vart pengarna kommer ifrån och/eller personen vill inte berätta om dem.
4. Personen är särskilt frågvis om rapporteringsgränser
5. Personen gör köpet på någon annans uppdrag.
6. Efterkontroller av förklaringen visar på felaktigheter.



Bli uppmärksam på att du kan behöva skicka rapport (i redovisningsbransch)

- Åtgärder som uppenbart inte gynnar företaget.
- Företag som snabbt ökar oerhört snabbt i vinst utan förklaring eller oerhört stora tillskott i kapital.
- Ägartillskott och lån utan bra förklaring.
- Personer med stort ägande/inflytande finns inte i styrelsen (bulvanförhållanden).
- Överföringar utan vettig förklaring.
- Fakturor som det finns anledning att tro är falska eller osanna.
- Medarbetare som får lön men knappt arbetar.
- Omfattande onödigt kontantbetalning.



Rapport till Finanspolisen/FIPO

- Är ingen polisanmälan utan bara
- Ett tips / Underrättelseinformation
- Låg misstanke räcker för rapport
- FIPO värderar sedan informationen efter vad de vet och kan ta reda på.
- Polisen kanske återkommer sedan och ber att få ut er faktura och identifiering ifall era misstankar var riktiga.



Rapportering av omständighet som kan tyda på penningtvätt - Windows Internet Explorer

Finanspolisen
033 12125
033 12126
033 50 75 190

Rapportering av omständighet som kan tyda på penningtvätt, komplettering av tidigare rapport eller besvarande av fråga från Finanspolisen

Val av åtgärd

☐ Penningtvättrapport

☐ Komplettering av tidigare lämnad penningtvättrapport
Information som har samband med tidigare lämnad penningtvättrapport och som inte är ett ärende som är ny i sig.

☐ Besvara fråga från Finanspolisen

NÄSTA >>

005! Du måste ha JavaScript aktiverat i din webbläsare för att kunna använda denna tjänst!

Anvisningar för denna sida

När du har valt åtgärd och valt sedan rasta.

Viktiga information

Använd endast knappar och länkar på webbsidorna. Om webbläsarens knappar används, för att gå framåt eller tillbaka, försvinner informationen.

Andra inte adressen i webbläsarens adressfält.

Se till att ha all information tillgänglig. Om webbsidan lämnas längre tid än cirka en timme sker automatisk utloggning. All inskrivna information går då förlorad.

Det går inte att fylla i delar av formuläret, spara, stänga webbläsaren och sedan fortsätta vid ett senare tillfälle. Om webbläsaren stängs måste all information skrivas in från början igen.

Säkerhet

FIPO anmälan

Är det säkert att lämna rapport?

- Endast ett mindre antal medarbetare på FIPO
- Informationen "tvättas" när den förs vidare.
- Källan lämnas inte ut.
- 99% säkert
- Viktigt att den som rapporterat händelsen inte berättar om sin rapport.



Meddelandeförbud

- Att granskning genomförts
- Att undersökning kan komma att göras
- Att rapport kan/kommer lämnas till FIPO
- Vid frågor: säg bara att ni följer lagstiftningen och hänvisa till lagen om penningtvätt och www.peningtvatt.se



Skydd av personal

- Risken avgör nivån.
- Rimligt att i rutinerna berätta att man kan lämna över ärendet till chef vid obehag.
- Polisanmäla hot, påtryckningar eller förföljelser.



Utbildning av personalen

- All personal som är involverad ska ha utbildats i rutinerna.
- All personal som är involverad ska veta vem som är centralt ansvarig på bolaget.
- Lämpligt att anteckningar förs över när vem i personalen utbildades i rutinerna mot penningtvätt.



Internkontroll

- Rutiner för att kontrollera så alla gör sitt jobb och utbildning genomförs.



På gång

- Sänkning av €15k regeln till €5k (EU-process)
- Behöver inte bevisa exakt vart pengarna kommer ifrån utan bara 'brottslig verksamhet' (SOU 2012:12).
- Näringshäleri även vid penninghäleri, dvs. näringsidkare kan bli misstänkta för brott om de tar hanterar pengar eller bokför skenhandlingar som de *skäligen borde förstått* kommer från brott.
- Brottet byter namn från penninghäleri till penningtvättsbrott.



Sammanfattning

- Skapa rutiner för hur ditt företag hanterar detta och ha en i rutinerna utpekad ansvarig.
- Skriv ner förklaringarna till märkliga affärshändelser och kontrollera förklaringen.
- Var vaksam på misstänkt penningtvätt och ekonomiska oegentligheter.
- Använd möjligheten att rapportera till FIPO
- Låt FIPO värdera informationen



Frågor

- Via telefon 040-252000
- Via e-post skane@lansstyrelsen.se
- Eller nu på en gång



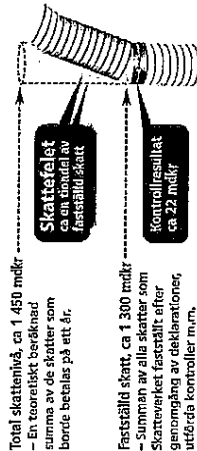
Lästips

- Bolagsverkets information och anmälningssblanketter
<http://www.bolagsverket.se/om/oss/for/penningtvatt>
- Och för att veta hur du rapporterar transaktioner som kan misstänkas vara penningtvätt kontaktar du Finanspolisen på fipo@polisen.se så får du ett webbformuläret för rapportering eller ring 010-56 36800
- Läs mer på er Länsstyrelses hemsida under www.lansstyrelsen.se
- <http://www.ekobrottsmyndigheten.se/for-dig-som-ar/redovisningskonsult/penningtvatt1/> Ekobrottsmyndigheten.
- <http://www.fi.se/Regler/Penningtvatt/> Finansinspektionen.
- <http://www.fmi.se/default.aspx?id=3194>
Fastighetsmäklarinspektionen
- <http://www.penningtvatt.se/> Om banker m.m.



Hur mycket skatt borde bli inbetald på ett år i Sverige – och hur mycket fattas?

Enligt de beslut riksdag, landsing och kommuner fattat om olika skatter borde den totala skatsumman teoretiskt beräknad bli ca 1 450 miljarder kronor. Men de fastställda skatterna var ca 1 300 miljarder kronor. Mellanskillnaden kallas skattefelet och beräknas till ca 133 miljarder kronor per år, vilket motsvarar ca 5 procent av BNP eller ca 10 procent av den fastställda skatten (2005 års nivå).



Hur inverkar skattekontroll

Den direkta effekten i pengar av Skatteverkets kontroll motsvarar knappt 2 procent av den fastställda skatten. Kontrollens indirekta betydelse för skatteuppbörden är betydligt större genom att den avskräcker från medvetna fel.

Effektiv skatteadministration

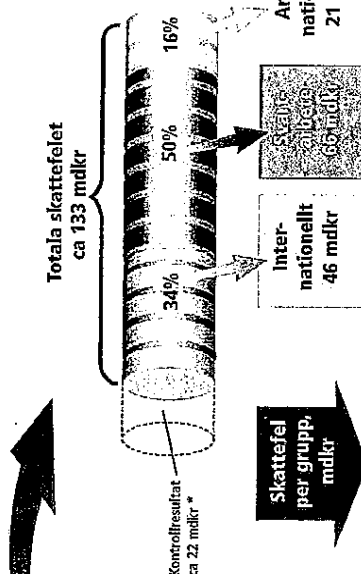
Genom väl fungerande system för redovisning och betalning av skatter samt en omfattande skyldighet att lämna kontrolluppgifter kan Skatteverket säkra en stor del av skatteuppbörden. God service och information underlättar för medborgare och företag att fullgöra sina skyldigheter samt ökar förtroendet för Skatteverket. En bra kontroll och korrekta beslut från Skatteverket bidrar också till att upprätthålla trovärdigheten i skattesystemet.

Grupper av skattebetalare

- Privatpersoner, ca 9,8 miljarder
 - Fysiska personer exklusive deras näringsverksamhet
- Mikroföretag, ca 640 000
 - Företag med lönesumma < 1 mkr
- Små och medelstora företag, ca 65 000
 - Företag med lönesumma 1–50 mkr
- Stora företag, ca 15 000
 - Samliga företag i koncerner där något företag har en lönesumma > 50 mkr
- Offentlig sektor, föreningar m.fl., ca 150 000
 - Kommuner, kommunförbund, landsting, ställiga myndigheter m.fl.
 - Ekonomiska föreningar, bostadsrättsföreningar m.fl.
 - Ideella föreningar, stiftelser m.fl.

Skattefelskarta

Skattefelskarta ger en uppfattning om i vilka av fem jämförda grupper av skattebetalare man kan finna de största troliga skattefel. För var och en av de fem grupperna jämförs fördelningen av olika typer av skattefel.



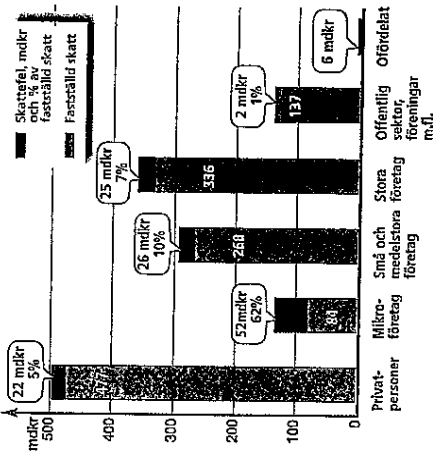
Grupp	Privatpersoner	Mikroföretag	Små och medelstora företag	Stora företag	Offentlig sektor, föreningar m.fl.	Offördelat
Skattefel per grupp, mdkr	22	52	26	25	2	6
Inter-nationellt	10	7	14	15	< 1	-
Annat nationellt	3	2	7	8	< 1	-

Skattefelet per grupp skattebetalare – fördelning i procent

Mikroföretagen svarar för drygt en tredjedel av det totala skattefelet, övriga företag för de närmast största andelarna. 5 procent av skattefelet är svårt att fördela på de olika grupperna.

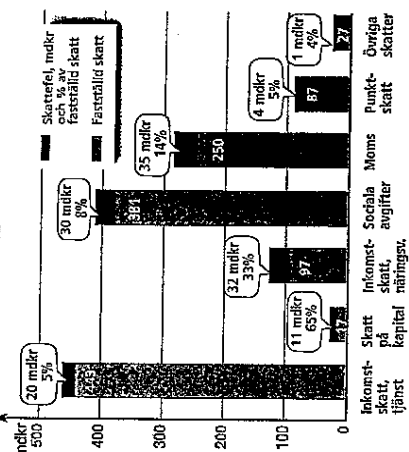
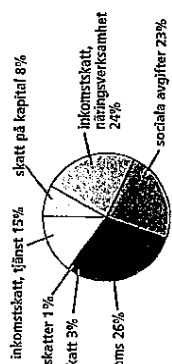
– i jämförelse med den fastställda skatten

I stapeldiagrammet jämförs skattefelet för varje grupp skattebetalare med gruppens fastställda skatt. Mikroföretagens skattefel är mer än hälften av gruppens fastställda skatt. Stora företag och små och medelstora företag har de närmast största andelarna skattefel av den fastställda skatten per grupp.



Skattefelet per skattelag – fördelning i procent

Cirkeldiagrammet visar den procentuella fördelningen av skattefelet på olika typer av skatt. De största andelarna finns i skattelagerna moms, sociala avgifter och inkomstskatt på näringsverksamhet.



– i jämförelse med den fastställda skatten

I stapeldiagrammet jämförs skattefelet per skattelag med gruppens fastställda skatt för varje typ av skatt. Andelen blir då högst för skatt på kapital och inkomstskatt på näringsverksamhet.